

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้เรื่อง ความพึงพอใจของครูและผู้บริหารต่อการจัดการศึกษาพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดจังหวัดพิษณุโลก ผู้ศึกษาครั้งนี้ได้สรุปผลการศึกษาค้นคว้าดังนี้

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปผลได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีทั้งสิ้น จำนวน 82 คน จำแนกตามสถานภาพ ได้แก่ ครู จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 48.8 ผู้ปกครอง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 51.2

2. ความพึงพอใจของครูและผู้บริหารในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ด้านการให้บริการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ตามลำดับ

2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการ ความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ รองลงมาคือ ครูมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดให้ครูสอนตรงตามวุฒิและความชำนาญ

2.2 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ สถานศึกษามีห้องพักนักเรียนอย่างเพียงพอ รองลงมาคือ สถานศึกษามีห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เหมาะสม

2.3 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการ ความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ ครูกับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดให้มีประสานงานรับและส่งต่อนักเรียนกับชุมชน และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับชุมชน

2.4 ด้านการให้บริการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดให้มีการดูแลอำนวยความสะดวกในการเดินทาง และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัยให้นักเรียน

2.5 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน รองลงมาคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการเงิน วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา

3. ความพึงพอใจของครูในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจของครูทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ด้านการให้บริการ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ตามลำดับ

3.1 ด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดการศึกษาที่มีความสอดคล้องกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดเวลาเรียนเหมาะสมต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดให้ครูสอนตรงตามวุฒิและความชำนาญ

3.2 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ สถานศึกษามีห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ รองลงมาคือสถานศึกษามีหอพักนักเรียนอย่างเพียงพอ และน้อยที่สุดคือสถานศึกษามีห้องน้ำห้องส้วมที่สะอาด

3.3 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ ครูกับผู้ปกครองมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดให้มีประสานรับและส่งต่อนักเรียนกับ และน้อยที่สุดคือสถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับชุมชน

3.4 ด้านการให้บริการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาจัดให้มีการดูแลอำนวยความสะดวกในการเดินทาง สถานศึกษามีการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน รองลงมาคือ สถานศึกษามีการให้คำปรึกษาแนะนำด้านการศึกษา และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการให้บริการด้านเสื้อผ้าและเครื่องใช้นักเรียน สถานศึกษามีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัยให้นักเรียน

3.5 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ สถานศึกษาจัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษาของนักเรียน รองลงมาคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการเงิน วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา

4. ความพึงพอใจของผู้ปกครองในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากทั้งหมด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ด้านการให้บริการด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ตามลำดับ

4.1 ด้านการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ ครูมีการประเมินความก้าวหน้าของพัฒนาการนักเรียน รองลงมาคือ ครูมีการรายงานผลการพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดเวลาเรียนเหมาะสมต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน

4.2 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ สถานศึกษามีห้องปฏิบัติการอย่างเพียงพอ รองลงมาคือ สถานศึกษามีสิ่งอำนวยความสะดวกเหมาะสมตามความต้องการของนักเรียน และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีอาคารเรียนที่สะอาด

4.3 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนในภาพรวมด้านความสัมพันธ์กับชุมชน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ ครูกับผู้บริหารมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน รองลงมาคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีกิจกรรม เช่น วันปีใหม่ วันพ่อ และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชน

4.4 ด้านการให้บริการในภาพรวมด้านการให้บริการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ สถานศึกษามีการจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน รองลงมาคือ สถานศึกษามีการให้บริการด้านโภชนาการแก่นักเรียนอย่างถูกสุขลักษณะ และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัยให้นักเรียน

4.5 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายการความพึงพอใจแล้ว พบว่า มีรายการที่พึงพอใจมากที่สุด คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน รองลงมาคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการเงิน วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา

5. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูและผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการให้บริการ และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

5.1 ด้านการจัดการเรียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษามีการจัดการศึกษาที่ความสอดคล้องกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สถานศึกษามีการจัดเวลาเรียนเหมาะสมต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และครูมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.3 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับชุมชนและสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีกิจกรรม เช่น วันปีใหม่ วันพ่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.4 ด้านการให้บริการ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.5 ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาความพึงพอใจของครูและผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลก ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำประเด็นสำคัญจากการค้นพบมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. จากการศึกษาพบว่า ความพึงพอใจของครูและผู้ปกครองในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการให้บริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลกได้ดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลกอย่างเต็มสรรพกำลัง ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลก (2552, หน้า 14) ได้กำหนดนโยบายปีงบประมาณ 2552 เพื่อเป็นกรอบให้ฝ่ายงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการตั้งแต่แรกเกิด หรือแรกพบความพิการในลักษณะของการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) เตรียมความพร้อมแก่เด็กพิการและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับ ผู้ปกครอง พ่อแม่ ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ในระดับจังหวัดอย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดโปรแกรมที่เป็นระบบในการให้บริการด้านต่างๆ โดยเร็วที่สุด เน้นการให้การศึกษาแก่พ่อแม่และครอบครัว สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2554 ซึ่งกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการสร้างเสริมเจตคติที่ดีของคนพิการ ครอบครัว และสังคม การพัฒนาคนพิการด้วยกลไกของครอบครัว ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการนำคนพิการเข้าสู่กระบวนการพัฒนา และมีบทบาทอันสำคัญในการทำกิจกรรมพัฒนาคนพิการ ตั้งแต่การฟื้นฟูสมรรถภาพ การสนับสนุนการศึกษา การส่งเสริมการประกอบอาชีพ และการร่วมกิจกรรมของสังคม โดยทำงานร่วมกับหน่วยงานบริการทั้งภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2551, หน้า 5) ได้กล่าวถึงแนวคิดทฤษฎีในการจัดให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) โดยยึดครอบครัวเป็นศูนย์กลาง ทุกโปรแกรมที่เกี่ยวข้องกับเด็กจะประสบความสำเร็จถ้าได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากครอบครัว และหลักสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ แต่ละครอบครัวจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป ดังนั้นในการจัดโปรแกรมให้บริการจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละครอบครัวและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการวางแผนให้บริการกับครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP) การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) เป็นแผนการให้บริการทางการศึกษาพิเศษรายปีที่จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร ให้กับเด็กพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นเฉพาะบุคคล โดยพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำ

นอกจากนั้น สมพร หวานเสร็จ (2543, หน้า 14) กล่าวถึง ความสำคัญและผลดีของการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มไว้ว่า การที่พ่อแม่เรียนรู้จากกรรให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม ในการใช้สิ่งเสริมแรงอย่างสม่ำเสมอกับลูกของตนตลอดโปรแกรม จะเป็นรากฐานที่ก่อให้เกิดรูปแบบการพัฒนาเชิงบวกในเด็กได้ ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ญศรี สมร่าง (2550, หน้า 20) ที่กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยการอบรมเลี้ยงดูในฐานะของผู้ปกครอง คือความรับผิดชอบพื้นฐานของครอบครัว ได้แก่การจัดสภาพบ้าน สุขภาพ โภชนาการ เครื่องนุ่งห่ม ให้มีความปลอดภัย รวมถึงทักษะของผู้ปกครองในการดูแลเด็ก นอกจากนี้ สุวีริภรณ์ ไตรธรรมและคณะ (2550) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาพิเศษของโรงเรียนสุพรรณบุรี ปัญญาบุญถวิล จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านการให้บริการ รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 4 จังหวัดตรัง (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการให้บริการของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 4 จังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2549 พบว่าในภาพรวมผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากเช่นกัน

2. จากผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของคุณและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมทุกด้าน ไม่ความแตกต่างกัน ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการให้บริการ และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา แสดงว่าคุณและผู้ปกครองมีความพึงพอใจของการจัดการศึกษาพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลกไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลกมีความพร้อมด้านการจัดการศึกษาพิเศษในทุกด้าน ครูสามารถให้การบริการนักเรียนโดยจัดการศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้ครูเกิดความพึงพอใจ และนักเรียนก็ได้รับการบริการด้านการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ผู้ปกครองจึงมีความพึงพอใจด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลก (2552, หน้า 67) ที่กล่าวถึงความพร้อมด้านการจัดการเรียนการสอน โดยศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลกมีการจัดให้ครูสอนตรงตามวุฒิและความชำนาญ จำนวนของครูพอเพียงกับจำนวนนักเรียน ในด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมมีอาคารเรียน อาคารประกอบเหมาะสมและเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน ด้านการให้บริการโดยการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการตั้งแต่แรกเกิด หรือแรกพบความพิการ มีบริการห้องพัก อาหาร สำหรับนักเรียนและผู้ปกครองและดูแลอำนวยความสะดวกในการเดินทาง เช่น ไปโรงพยาบาล โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

และยังสอดคล้องกับ เอนก สุวรรณบัณฑิต และ ภาสกร อุดลพัฒน์กิจ (2548, หน้า 172) ที่กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจต่อผู้รับบริการว่า เป็นสิ่งที่ผู้รับบริการต้องการจะได้อาจจากการมารับบริการนั้น โดยผู้รับบริการมุ่งหวังความรวดเร็ว ความสะดวกสบาย และคุณภาพการบริการที่ดี ดังนั้นความพึงพอใจจึงเป็นตัวผลักดันคุณภาพของการบริการของผู้ให้บริการนั่นเอง อัมพร ราชติกา (2551) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่องานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่องานบริการช่วยเหลือ ระยะแรกเริ่มของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีบางเรื่องที่คุณครูและผู้ปกครองมีความพึงพอใจแตกต่างกัน

2.1 ด้านการจัดการเรียน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า สถานศึกษามีการจัดการศึกษา

ที่มีความสอดคล้องกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สถานศึกษามีการจัดเวลาเรียนเหมาะสมต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน และครูมีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับเป้าหมาย ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของคุณครูและผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยกว่าครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองมีความคาดหวังกับจัดการศึกษาพิเศษมาก ส่งผลให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอนน้อยกว่าความพึงพอใจของคุณครู ซึ่งสอดคล้องกับ ส. ไสตานันท์ ที่กล่าวถึงผลการศึกษาคความคาดหวังของผู้ปกครอง ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 9 (2552) พบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษามาก มารดา ยอมรับและต้องการกำลังใจจากสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะบิดาของเด็กซึ่งมีอิทธิพลต่อความเครียดของมารดามากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า ชุมชน คนรอบข้าง รู้สึกสงสาร เห็นใจ ครอบครัวคนพิการ แต่คิดว่าเห็นหน้าที่ของครอบครัวนั้นๆ ไม่ใช่หน้าที่ของชุมชนในการร่วมรับผิดชอบหรือดูแลคนพิการ นอกจากนี้ นิรมล เปาะทอง (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตบางกะปิ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองมีความคาดหวังในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองมีความคาดหวังในการจัดการเรียนการสอนระดับมากที่สุด ในเรื่องหลักสูตรที่เหมาะสม

2.2 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้กับชุมชน และสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาร่วมกิจกรรม เช่น วันปีใหม่ วันพืชมงคล แตกต่างกันอย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของครูและผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจมากกว่าครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองนักเรียนได้รับการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและเข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลกร่วมกับบุตรหลานของตน ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลก (2551, หน้า 5) ได้กล่าวถึงบทบาทและหน้าที่ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลกด้านความสัมพันธ์กับชุมชนไว้ว่า จัดระบบส่งต่อคนพิการ ประสานงานและกำกับดูแลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการในเขตการศึกษาที่รับผิดชอบพัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรที่จัดการศึกษาเพื่อคนพิการในเขต ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการเป็นศูนย์ข้อมูลรวมทั้งจัดระบบข้อมูลข่าวสารสนเทศด้านการศึกษาเพื่อคนพิการ ประสานงานด้านการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ มงคล รุณธาดู (2542) ได้การศึกษา ค้นคว้าเรื่อง การปฏิบัติงานการให้บริการแก่ชุมชนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่ามีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการให้บริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมารองลงมาคือ การให้บริการข่าวสารข้อมูล, การให้บริการด้านสวัสดิการ, การให้บริการด้านวิชาการ และการให้บริการด้านอาชีพ ตามลำดับ และยังกล่าวถึงงานในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนว่า ดำเนินงานได้หลากหลายโดยการออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครอง และผู้เรียนตามบ้าน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การประชาสัมพันธ์สถานศึกษา จัดให้มีสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารของสถานศึกษา จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้มาติดต่อสอบถามหรือให้ความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อสถานศึกษา การเชิญผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนมาประชุม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่พบในการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลก ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลก ดังต่อไปนี้

- 1.1 ควรจัดให้ครูสอนตรงตามวุฒิและความชำนาญ
- 1.2 ควรจัดให้ครูมีการผลิตนวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียน
- 1.3 ควรจัดให้มีการดูแลทำความสะอาดอาคารเรียน ห้องน้ำและห้องส้วมมากขึ้น
- 1.4 ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประสานงานกับผู้มาบริจาค เลี้ยงอาหารนักเรียน

1.5 ควรจัดให้มีการช่วยเหลือทางวิชาการและบริการชุมชน เช่น ห้องประชุม วิทยากร

1.6 ควรจัดให้มีเวรยามดูแลความปลอดภัยให้นักเรียน

1.7 ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรการเงินและวัสดุ

อุปกรณ์ทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อศึกษาค้นคว้าต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้า โดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดพิษณุโลก เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อจะได้ทราบความพึงพอใจและนำผลมาประกอบการปรับปรุงการจัดการศึกษาต่อไป

2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษในจังหวัดอื่นๆต่อไป